

EKO-PORADNIK

Publikacja opracowana w ramach kampanii informacyjno-edukacyjnej dla projektu pn.

Rozwój systemu gospodarowania odpadami w zakresie doposażenia czterech PSZOK-ów w pojazdy specjalistyczne z systemem hakowym, mobilne kontenerowe PSZOK-i oraz kontenery magazynowe na potrzeby Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami „Eko-MAZURY” Sp. z o.o.

**NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ**

Niniejszy materiał został dofinansowany ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
Za jego treść odpowiada wyłącznie
Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „Eko-MAZURY” Sp. z o.o.

DLACZEGO PALENIE ODPADÓW SZKODZI? 4

TO TRZEBA ZMIENIĆ 6

GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM 7

DLACZEGO SEGREGACJA? 8

KORZYŚCI RECYKLINGU 9

METALE 10

TWORZYWA SZTUCZNE 11

SZKŁO 12

PAPIER 13

ODPADY BIODEGRADOWALNE 14

ROŚNIEŁK 15

BIOODPADY W DOMU I W OGRODZIE 16

CO WARTO SAMODZIELNIE KOMPOSTOWAĆ? 17

KOMPOSTOWNIK - ZRÓB TO SAM 18

JAK PRZYGOTOWAĆ KOMPOST 19

BĄDŹ ŚWIADOMY, DZIAŁAJ ZGODNIE Z ZASADAMI 5R 20

LODÓWKA - JAK NIE MARNOWAĆ ŻYWNOŚCI 22

BYĆ BARDZIEJ EKO 23

PSZOK 24

MOBILNY PSZOK 25

ZASADY SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW 26

INDEKS ODPADÓW 28

A, B 29

C, D 30

E, F 31

G, H, I, J 32

K 33

L, Ł 34

M, N, O 35

P 36

R 38

S 39

Ś 40

T 41

U, W, Z 42

Ż 43

**Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami
„Eko-MAZURY” Sp. z o.o.**

Siedliska 77, 19-300 Elk
tel. 87 629 15 00, 87 621 01 01
fax. 87 610 20 60

DLACZEGO PALENIE ODPADÓW SZKODZI?

Każdy proces spalania jest związany z emisją różnych zanieczyszczeń do atmosfery. Szczególnie niebezpieczne jest spalanie odpadów. Powstaje wówczas ogromna ilość toksycznych substancji. Nie liczymy na to, że trucizny ulegną z dymem i będziemy mogli o nich zapomnieć. Większość z nich jest ciężka i opada nie dalej

niż kilkanaście metrów od komin! Trujemy w ten sposób swoje otoczenie, szkodzimy sobie, dzieciom i sąsiadom! Spalanie odpadów w piecu domowym szkodzi także przewodowi kominowemu, w których odkłada się tzw. mokra sadza. Może ona ulec zapłonowi i uszkodzić komin, a nawet wywołać pożar.

NIE PAL ŚMIECI!

Trujesz w ten sposób siebie, swoich najbliższych i sąsiadów.

1 STARY PIEC = 3,5 MLN PAPIEROSÓW

Emituje tyle samo substancji rakotwórczych w 1 dzień.

NAWET DO ok. 30% OSZCZĘDNOŚCI NA OPALE

Tyle zyskasz, wymieniając stary piec na nowoczesny.

35% MNIJ BENZO(A)PIRENU

Piec retortowy zmniejsza emisję tej rakotwórczej substancji.

1 ha LASU = 700 kg TLENU

Sadź rośliny w otoczeniu.

Czy wiesz, że...

Gospodarstwa domowe odpowiadają za 88% emisji szkodliwego pyłu PM_{10} .

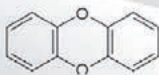

PAMIĘTAJ!

Spalając odpady w domowym piecu, uwalniamy do atmosfery dioksyny i furany, czyli bardzo niebezpieczne związki chemiczne odpowiedzialne za:

- zwiększone ryzyko chorób nowotworowych,
- zwiększoną zachorowalność układu oddechowego,
- możliwość wystąpienia poważnych chorób układu krążenia lub ich nasilenia,
- uciążliwe alergie oraz zmiany skórne,
- podrażnienie spojówek oka i błon śluzowych,
- nawracające bóle głowy i wiele innych.

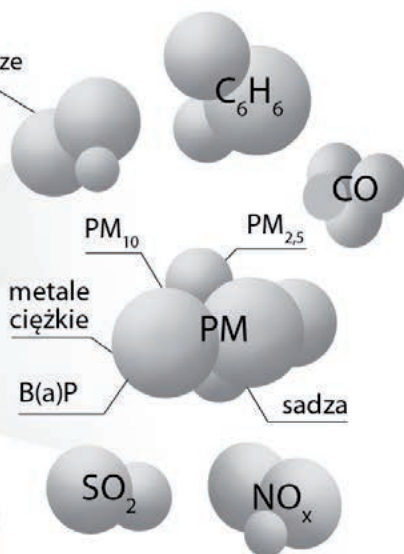
Pył i inne zanieczyszczenia
w tym również substancje rakotwórcze

Dioksyny i furany

powstające w znacznej ilości podczas spalania odpadów są silnie toksyczne i opadają najszybciej (nawet do 9 metrów od komina).

9 metrów

Szkodliwe substancje

C_6H_6	- benzen
NO_x	- tlenki azotu
CO	- tlenek węgla
SO_2	- dwutlenek siarki
B(a)P	- benzo(a)piren
PM	- pył zawieszony:
PM ₁₀	- cząstki o średnicy do 10 μm
PM _{2.5}	- cząstki o średnicy do 2,5 μm

Czy wiesz, że...

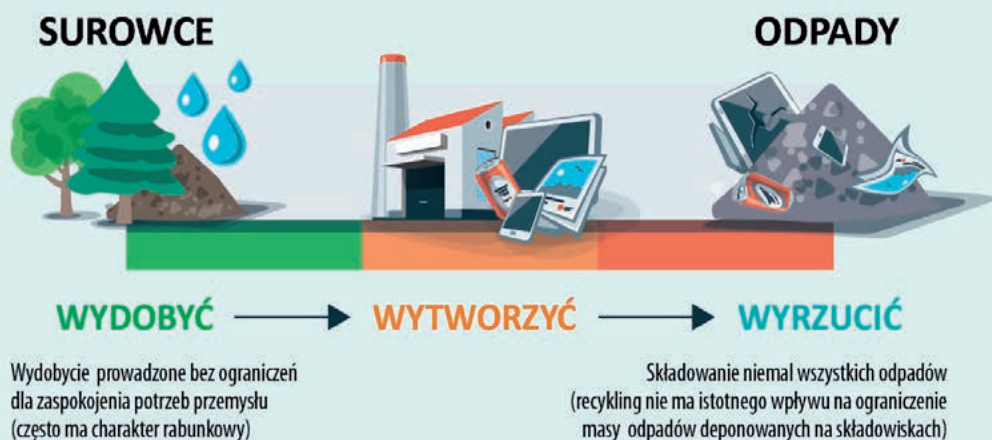
zanieczyszczenia z domowego komina opadają w promieniu 10-krotnej jego wysokości, czyli na Twój dom i najbliższe otoczenie.

TO TRZEBA ZMIENIĆ

Obecnie funkcjonująca gospodarka, w znacznym stopniu, działa w oparciu o **model liniowy**. Potrzebuje ona stałego wydobycia ogromnych ilości surowców, a wyprodukowane dobra, po zużyciu, nie są przetwarzane w recyklingu.

Na całym świecie recyklingowi poddawane jest zaledwie kilka do kilkunastu procent odpadów. Pozostała masa odpadów jest deponowana na składowiskach.

Gospodarka funkcjonująca w oparciu o model liniowy

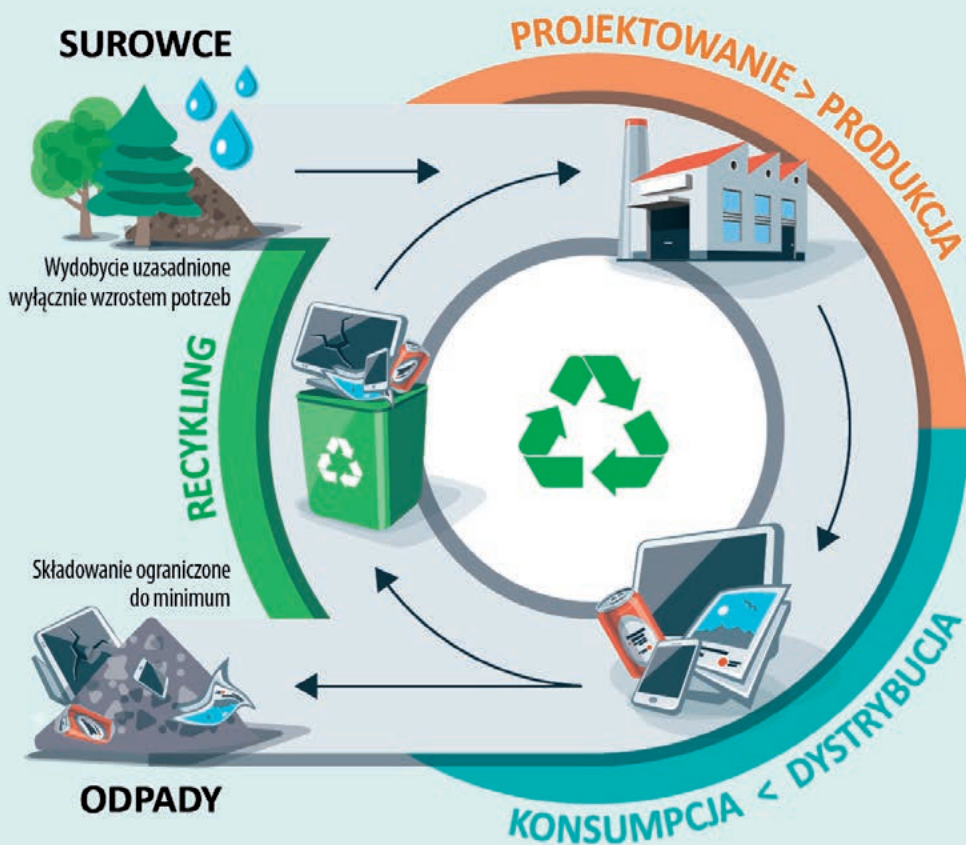
Rosnące góry odpadów nie tylko szpecą krajobraz, ale stanowią poważne zagrożenie ekologiczne.

GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

Przejsie od gospodarki liniowej do **gospodarki o zamkniętym obiegu surowców** polega przede wszystkim na maksymalnym zorientowaniu każdego rodzaju działalności na ekologię. Uwzględnienie oddziaływania gospodarki na środowisko i minimalizowanie lub eliminowanie negatywnych skutków jej działania jest kluczowym czynnikiem warunkującym przetrwanie naszej cywilizacji.

Wymaga to odpowiedzialnego projektowania oraz planowania na każdym etapie, aby zapewnić łatwy odzysk surowców zawartych w zużytych produktach. Wydobycie surowców pierwotnych oraz ilości powstających odpadów mogą być w ten sposób ograniczone do minimum. Nowoczesne technologie, w przyszłości, pozwolą całkowicie wyeliminować powstawanie odpadów.

Gospodarka o zamkniętym obiegu surowców

DLACZEGO SEGREGACJA?

Wstępując do UE, poza licznymi korzyściami, nasz kraj przyjął na siebie wiele zobowiązań, także w sferze gospodarki odpadami. Jednym z nich jest osiągnięcie kolejnych, wymaganych poziomów recyklingu odpadów. Recyklingowi musimy poddawać 55% odpadów do 2025 roku, do roku 2030 – 60%, a do 2035 roku – 65%. Dotyczy to w szczególności frakcji odpadów komunalnych takich jak: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło, ale również odpadów biodegradowalnych. W przypadku opakowań, ilość kierowanych do recyklingu odpadów musi w toku 2030 przekroczyć 70%.

Selektywna zbiórka odpadów w znacznym stopniu decyduje o sukcesie systemu gospodarowania odpadami. To, czy i jak segregujemy odpady, rzutuje nie tylko na koszty obsługi całego systemu, ale przede wszystkim na ilość i jakość surowców trafiających do ponownego wykorzystania. Wzrost udziału frakcji segregowanej w ogólnym strumieniu odpadów powinien być celem wszystkich mieszkańców. Nieosiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu przez kraj członkowski Unii Europejskiej wiąże się z nałożeniem znaczących kar finansowych.

Pamiętajmy, że odpady to nie zwyczajne śmieci, których chcemy się pozbyć, ale w znacznej mierze surow-

ce, nadające się do ponownego wykorzystania. Jest to szczególnie istotne, ponieważ do roku 2030 w naszym kraju zostanie zamkniętych większość składowisk odpadów komunalnych. Nieliczne, które pozostaną, będą przyjmować wyłącznie, niepodlegającą jakiegokolwiek procesowi odzysku, pozostałość z całego strumienia odpadów. Oznacza to konieczność zwiększania masy odpadów segregowanych. Odpady, które nie zostaną poddane recyklingowi, trafią do zakładów termicznego przekształcania odpadów komunalnych (potocznie nazywanych spalarniami). Niestety, spalając odpady, bezpowrotnie tracimy cenne surowce. Ponadto, przy spalaniu odpadów pojawia się problem zagospodarowania powstałych popiołów oraz konieczność stosowania wydajnych i kosztownych systemów filtracji spalin.

Wypełnienie wszystkich zobowiązań, w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, wynikających z dyrektyw unijnych, nie jest celem samym w sobie. Fundamentem każdego z tych działań jest troska o to, jaki świat chcemy pozostawić następnym pokoleniom.

Ta idea powinna zagościć w świadomości każdego z nas, ponieważ kolejne lata stawiają przed nami jeszcze większe wyzwania.

Prawidłowe gospodarowanie odpadami jest niezwykle istotnym zagadnieniem, mającym znaczący wpływ na stan środowiska naturalnego. Rosnące zapotrzebowanie na surowce i związana z tym intensywna eksploatacja dóbr natury sprawia, że recykling staje się bardzo ważnym elementem nowoczesnej gospodarki. Umożliwia on wielokrotne wykorzystanie surowców znajdujących się w obiegu gospodarczym, stanowiąc źródło korzyści ekologicznych i ekonomicznych.

W porównaniu do procesu pozyskiwania surowców ze źródeł naturalnych, np. rud metali, proces odzysku tych surowców z odpadów wymaga znacznie mniejszych nakładów energii. Recykling aluminium (np. puszek po napojach) pozwala zmniejszyć zapotrzebowanie na energię o blisko 95%, w stosunku do wytopu aluminium z rudy (boksytu). Z powodzeniem odzyskuje się również metale występujące w zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, gdzie, oprócz wspomnianego aluminium występuje także miedź, srebro, złoto i platyna.

Niemal wszystkie stosowane aktualnie tworzywa sztuczne są produktem pochodnym ropy naftowej. Skuteczne przetwarzanie, obecnych na polskim rynku, plastikowych opakowań i innych przedmiotów wyko-

nanych z tworzyw sztucznych pozwoliłoby na istotne ograniczenie jej importu.

Szkło jest surowcem doskonałym z punktu widzenia recyklingu. Szklane opakowania w postaci butelek i słoików, przetworzone na tzw. granulaty szklane, stanowią znaczący element wsadu szklarskiego, służącego do produkcji nowych szklanych opakowań. Recykling szkła nie tylko zmniejsza zużycie wody i energii niezbędnej do jego produkcji, ale także wiąże się z ogromną redukcją wydobycia surowców pierwotnych, których pozyskiwanie jest związane z degradacją środowiska i niszczeniem krajobrazu.

Także papier jest surowcem nadającym się niemal w 100% do recyklingu. Wyprodukowanie jednej tony papieru z makulatury pozwala ograniczyć wycinkę drzew, a także znacznie zmniejszyć zużycie wody, paliwa i energii, potrzebnych w całym procesie.

Znakomita większość odpadów, które generujemy, nadaje się do recyklingu. Tylko od naszej świadomej postawy zależy, czy będziemy przyczyniać się do rozsądnego gospodarowania zasobami naturalnymi i zostawimy naszym dzieciom i wnukom świat czysty i bezpieczny.

METALE

Odpadami, których przetwarzanie w recyklingu daje ogromne korzyści środowiskowe i ekonomiczne, są metale. Najczęściej wykorzystywane w produkcji różnych dóbr metale to: stal, aluminium, cynk i miedź. Ze szlachetnych zaś: złoto i srebro. Wytworzone ze stali wyroby wykorzystywane są w przemyśle motoryzacyjnym, elektromaszynowym, okrętowym, w budownictwie, górnictwie, kolejnictwie, ale także w przemyśle zbrojeniowym. Niemniej istotne znaczenie ma stal w przemyśle opakowaniowym.

Powtórne wykorzystanie metali w produkcji nowych wyrobów to przede wszystkim znaczna redukcja zużycia energii. Przykładowo, wyprodukowanie jednej tony stali ze złomu pozwala zaoszczędzić 74% energii potrzebnej do jej produkcji z rudy żelaza, w przypadku miedzi oszczędności sięgają 86%, a w przypadku aluminium nawet 95%. Recykling stali pozwala zaoszczędzić także 40% wody, przy jednoczesnym zmniejszeniu zanieczyszczeń powietrza (o 86%) i zanieczyszczeń wody (o 76%).

Aluminium jest drugim, po żelazie, metalem wykorzystywanym w przemyśle. Stosowane jest głównie w transporcie, budownictwie oraz przemyśle opakowaniowym. Około 3/4 aluminium dostępnego na rynku wykorzystuje się jako surowiec wtórny. Jedna

tona aluminium z odzysku pozwala zaoszczędzić nawet 8 ton boksytu, 6,3 tysiąca litrów ropy naftowej oraz uniknąć emisji do powietrza 35 kg fluorów aluminium. Oszczędności energetyczne sięgają 14 tysięcy kWh energii na tonę, czyli tyle, ile siedem 4-osobowych gospodarstw domowych zużywa w ciągu roku.

Miedź ma szerokie zastosowanie, głównie ze względu na jej odporność na korozję, plastyczność oraz bardzo dobre przewodnictwo cieplne i elektryczne. Bazuje na niej przede wszystkim przemysł elektryczny i elektroniczny, ale także budownictwo, transport i przemysł maszynowy.

Cynk z kolei, posiadający właściwości antykorozyjne, jest istotnym składnikiem wielu stopów żelaza, natomiast złoto wykorzystuje się przy produkcji sprzętu elektronicznego i z tego też sprzętu pochodzi znaczna masa złota, odzyskiwanego w procesie recyklingu.

Odpady są cennym źródłem wielu surowców, a metale są z nich odzyskiwane niezwykle skutecznie. Nawet 30% światowej produkcji aluminium i 37% miedzi pochodzi z recyklingu złomu tych metali.

Obecnie trudno wyobrazić sobie codzienne funkcjonowanie bez otaczającego nas plastiku. Tworzywa sztuczne są wykorzystywane praktycznie wszędzie: w przemyśle spożywczym, motoryzacyjnym, farmaceutycznym, chemicznym, kosmetycznym czy odzieżowym.

Pomimo swoich unikalnych właściwości, tworzywa sztuczne mają także ciemne strony. Należy pamiętać, że rozkładają się bardzo długo (nawet setki lat), a produktami ich rozkładu jest wiele szkodliwych substancji. Jest to niezwykle ważne w przypadku depozytowania ich na składowiskach odpadów. Poddanie ich recyklingowi jest bardzo korzystne również dlatego, że do ich produkcji używa się ropy naftowej, którą sprowadzamy do Polski z zagranicy. Każdego roku 4 do 6% importowanej ropy naftowej zużywa przemysł tworzyw sztucznych. Sprawnie działający recykling może znacząco zredukować to zapotrzebowanie.

Wykorzystanie plastiku do pakowania żywności nie jest rozwiązaniem całkowicie bezpiecznym, ponieważ opakowania takie mogą, w pewnych warunkach, uwalniać do żywności szkodliwe związki chemiczne.

Szczególnie niebezpieczne dla naszego zdrowia są przegrzane lub nadmiernie schładzane tworzywa, do produkcji których użyto związku o nazwie Bisfenol A (w skrócie BPA), stosowanego w celu zwiększenia elastyczności i wytrzymałości opakowań. Dotyczy to w szczególności butelek PET, które są wykorzystywane w segmencie wód mineralnych i napojów. Użycie BPA do produkcji tworzyw mających styczność z żywnością zostało w wielu krajach zakazane. Badania wykazały bowiem szkodliwe działanie BPA na układ hormonalny człowieka. Związek ten może wywoływać otyłość, nowotwory i problemy z płodnością. Negatywnie wpływa również na rozwój płodu. Z tego powodu korzystanie z plastikowych opakowań powinno się ogra-

niczać do niezbędnego minimum.

Warto także pamiętać, że butelki typu PET, po wodzie mineralnej lub soku, nie nadają się do ponownego użycia. Ulegają one licznym odkształceniom, które niszczą strukturę tworzywa. Ułatwia to uwalnianie szkodliwych substancji i czyni je wyjątkowo nieprzyjaznymi dla zdrowia.

Całkowite odejście od plastikowych opakowań wydaje się jednak niemożliwe, dlatego korzystajmy z nich mądrze, dbając o nasze zdrowie i środowisko.

Wiele lat temu tworzywa sztuczne, skutecznie wyparły większość opakowań szklanych. Od kilku lat zauważa się jednak powrót opakowań szklanych spowodowany oczekiwaniami coraz bardziej świadomych konsumentów. Wiele badań potwierdziło bowiem szkodliwość niektórych tworzyw sztucznych dla naszego zdrowia.

Pamiętać jednak należy, że do pojemników na szkło powinny trafiać wyłącznie opakowania, czyli butelki, słoiki i szklane opakowania po kosmetykach. Nie ma znaczenia, czy opakowanie jest bezbarwne, czy kolorowe. Szklanki nie tylko nie są opakowaniem, ale dodatkowo powstają z innego rodzaju szkła, dlatego muszą trafić do pojemnika na odpady niepodlegające segregacji. Tak samo postępujemy w przypadku: kieliszków, filiżanek, talerzyków, wazoników, wszelkiej ceramiki, porcelany i fajansu oraz kryształów czy stłuczki szklanej, np. z szyb okiennych.

Zasady segregacji ustalane są w taki sposób, aby zapewniały odpowiednią jakość zbieranych surowców przy jednoczesnym minimalizowaniu uciążliwości dla mieszkańców. Z tego względu nie ma konieczności zrywania jakichkolwiek etykiet, metalowych obrączek czy mycia opakowań. Opakowania szklane, podobnie jak inne opakowania, muszą być przed wyrzuceniem jedynie opróżnione z zawartości.

Recykling szklanych opakowań jest procesem wysoce zautomatyzowanym. Trafiające do przetworzenia szkło jest wstępnie oczyszczane z elementów mogących negatywnie wpłynąć na jego jakość. W procesie technologicznym szklane opakowania są rozdrabniane w kruszarkach bębnowych, a w kolejnych etapach oczyszczane z etykiet papierowych i folii oraz metalowych elementów. Maszyny optyczne automatycznie oddzielają także szkło bezbarwne od kolorowego. Powstający ostatecznie granulaty szklany wykorzystywany jest do produkcji nowych butelek i słoików.

Wyprodukowanie jednej tony szkła z granulatu szklanego pozwala zaoszczędzić nie tylko 2 tony surowców pierwotnych potrzebnych do jego produkcji (głównie piasku), ale również 30% energii oraz zredukować emisję zanieczyszczeń aż o 97%.

Papier towarzyszy człowiekowi od 2 tysięcy lat. Jest nośnikiem informacji, służącym do gromadzenia i przekazywania wiedzy. Średnio każdy mieszkaniec naszego kraju zużywa go około 100 kg rocznie. Produkcja papieru zależy niestety od wolno odnawiającego się zasobu, jakim są drzewa. Dlatego bardzo istotne jest przetwarzanie papieru.

Z każdej tony makulatury uzyskuje się, w procesie recyklingu, ponad 900 kilogramów papieru. Oszczędności są przy tym ogromne. Wyprodukowanie jednej tony papieru z makulatury pozwala oszczędzić 17 sztuk dorodnych drzew, tysiąc litrów wody, a także około 1500 litrów paliwa, niezbędnego do wycinki, obróbki i transportu drzew z lasu. Przerabianie makulatury, to także niższe zużycie energii. Na jednej tonie papieru wyprodukowanego w procesie recyklingu, można zaoszczędzić około 4000 kWh energii, czyli tyle, ile dwa typowe gospodarstwa domowe zużywają przez cały rok.

Z makulatury powstaje bardzo wiele różnych produktów, od papieru toaletowego, papieru do drukarek, po kartonowe kształtki na jaja lub wypełnienia opakowań chroniące produkty w czasie transportu.

Pamiętajmy, że papier lakierowany i foliowany, który często stanowi okładki kolorowych czasopism nie nadaje się do recyklingu, dlatego powinny one zostać usunięte i wyrzucone razem z odpadami niepodlegającymi segregacji.. Podobnie jest z papierem termicznym. Wszelkiego rodzaju paragony również są odpadem nienadającym się do recyklingu. Niezwykle istotne jest, aby makulatura nie była mokra, dlatego pamiętać należy o każdorazowym zamykaniu klapy pojemnika do którego ją wrzucamy. Chronimy w ten sposób zgromadzony surowiec przed deszczem lub śniegiem. Należy także pamiętać, aby nie zanieczyścić makulatury mechanicznie (przedmioty niewykonane z papieru) lub mikrobiologicznie (jednorazowe maseczki, chusteczki higieniczne, pieluchy, podpaski itp.).

Segregacja papieru nie powinna sprawiać trudności. Pamiętać jednak trzeba, że opakowania wielomateriałowe, które są wykonane z wielu różnych materiałów (w tym z papieru), trafiają do żółtego worka lub pojemnika. Należą do nich w szczególności: kartoniki po sokach, mleku lub śmietanie. Pamiętać przy tym należy o zgniataniu lub składaniu kartonów, aby jak najlepiej wykorzystać dostępną w pojemniku lub worku przestrzeń.

ODPADY BIODEGRADOWALNE

Odpady biodegradowalne zajmują w systemie gospodarowania odpadami istotną rolę i mają ogromne znaczenie dla gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ). W całym strumieniu odpadów komunalnych ich masa stanowi nawet 34%.

Wśród odpadów ulegających biodegradacji wyodrębnia się dwie podstawowe grupy. Pierwszą są tzw. odpady zielone, czyli pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych i ogrodów. Odpady te mogą być kompostowane w przydomowych kompostownikach. Trzeba jednak wiedzieć, iż nie wolno kompostować roślin porażonych chorobami, aby nie przenieść choroby na inne rośliny podczas ich nawożenia.

Drugą grupę stanowią odpady spożywcze i kuchenne. Jak podaje Europejska Agencja Środowiska (European Environment Agency – EEA) stanowią one nawet 60% frakcji biodegradowalnej. Pamiętajmy jednak, że do worków/pojemników brązowych mogą trafić wyłącznie odpady kuchenne pochodzenia roślinnego. Resztki mięsa, kości, pozostałości ryb itp., należy traktować jak odpady niepodlegające segregacji.

Z odpadami ulegającymi biodegradacji związane jest również istotne wyzwanie wynikające z regulacji unijnych. Recykling bioodpadów ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celu Unii Europejskiej dotyczącego recyklingu aż 65% odpadów komunalnych do 2035 roku oraz ograniczeniu składowania do maksymalnie 5% masy wytwarzanych odpadów. Brak sukcesu w realizacji tego celu wiązać się może z negatywnymi konsekwencjami finansowymi. Komisja Europejska może nakładać kary finansowe na kraje, które nie uzyskają zakładanych limitów. Jest to mechanizm motywujący kraje członkowskie do zaprzestania składowania odpadów biodegradowalnych. Odpady te podczas swojego rozkładu uwalniają me-

tan, który jest gazem cieplarnianym o 100-krotnie większej skuteczności, niż dwutlenek węgla.

Odpady biodegradowalne, w szczególności odpady zielone stanowią materiał, z którego profesjonalne kompostownie produkują kompost. Według raportu EEA (z dnia 17 czerwca 2020) szczególnie poważny problem stanowi zanieczyszczenie bioodpadów tworzywami sztucznymi. Gromadząc odpady biodegradowalne, istotne jest, aby nie zanieczyścić ich innymi odpadami, które mogą obniżyć jakość kompostu lub wręcz uniemożliwić jego produkcję.

Zrównoważona przyszłość zaczyna się od Twojego kosza na śmieci

RośniEŁK

Zalety RośniEŁK:

- **Naturalny skład:** Wyprodukowany wyłącznie z odpadów biodegradowalnych i zielonych, bez resztek pochodzenia zwierzęcego.
- **Bogactwo składników odżywczych:** Zawiera azot, fosfor i potas w optymalnych proporcjach.
- **Poprawa struktury gleby:** Wzbogaca glebę w substancję organiczną, poprawiając jej strukturę i właściwości wodno-powietrzne.
- **Wszelstronne zastosowanie:** Idealny do upraw polowych, użytków zielonych, warzywnictwa, sadownictwa, roślin ozdobnych i rekultywacji gleb.
- **Ekologiczny i bezpieczny:** Przyczynia się do recyklingu odpadów, wspierając zrównoważone rolnictwo i ochronę środowiska.

Możliwe zastosowania:

- **Uprawy polowe:** Poprawa jakości gleby przed siewem lub po zbiorach.
- **Rekultywacja gleb zdegradowanych:** Odbudowa żyzności i struktury gleby.
- **Sadownictwo:** Zwiększenie plonów i poprawa zdrowia roślin.
- **Rośliny ozdobne:** Wzbogacenie podłoża dla lepszego wzrostu roślin doniczkowych i rabatowych.
- **Trawniki:** Zakładanie i pielęgnacja zielonych przestrzeni w ogrodach i parkach.
- **Warzywnictwo:** Przygotowanie gleby przed sadzeniem warzyw, dla zdrowszych i bardziej obfitych plonów.

Szanowni Mieszkańcy

Aby RośniEŁK mógł spełniać swoją rolę w poprawie jakości gleby, kluczowe jest prawidłowe segregowanie odpadów. Zwracamy się do Was z prośbą o staranne przygotowywanie frakcji bio, szczególnie unikanie wrzucania do brązowych worków odpadów pochodzenia zwierzęcego, takich jak resztki mięs, wędlin oraz kości.

Wasza staranność w segregacji odpadów przyczyni się do produkcji wysokiej jakości kompostu, który wróci do Waszych ogrodów i pól w postaci polepszacza **RośniEŁK**, wspierając zrównoważone i ekologiczne rolnictwo.

Dziękujemy za Wasze wsparcie i współpracę!

BIOODPADY W DOMU I W OGRODZIE

Wśród wszystkich odpadów wytwarzanych w gospodarstwie domowym, bioodpady stanowią znaczącą frakcję. Ich wagowy udział często przekracza 50% masy wszystkich odpadów (w zabudowie jednorodzinnej), dlatego wydzielenie ich ze strumienia odpadów komunalnych

sprawia, że nawet 95% pozostałych odpadów będą stanowiły frakcje surowcowe zbierane w sposób selektywny (tworzywa sztuczne, papier, szkło i metale). Odpady niepodlegające segregacji stanowią niewielką część wszystkich odpadów.

Odpady biodegradowalne powstające w gospodarstwie domowym

Odpady kuchenne:

- obierki warzywne i owocowe,
- resztki jedzenia,
- skorupki po jajkach,
- fusy po kawie i herbacie,
- łupiny orzechów,
- suchy chleb.

Odpady zielone:

Powstają podczas pielęgnacji ogrodów.

- niejadalne części zebranych owoców i warzyw,
- liście i skoszona trawa,
- gałęzie krzewów,
- słoma, siano, uschłe rośliny,
- glony i rośliny z oczka wodnego,
- pozostałości po kwiatkach doniczkowych i ciętych.

Inne odpady biodegradowalne:

- papier (po uprzednim namoczeniu),
- trociny,
- kora drzew,
- popiół z kominka (wyłącznie drzewny),
- muł z oczka wodnego,
- stara ziemia z doniczek.

CO WARTO SAMODZIELNIE KOMPOSTOWAĆ?

Od rodzaju materiałów umieszczanych w kompostowniku zależeć będzie skład chemiczny humusu uzyskanego w procesie kompostowania. Istotna jest szczególnie zawartość takich składników jak: azot, fosfor, potas i wapń, które wpływają na żyzność gleby i jej kwasowości (najlepiej bliskiej neutralnemu pH).

Wysokomineralny kompost uzyskamy tylko ze zróżnicowanych odpadów. Przed umieszczeniem odpadów w kompostowniku najlepiej jest je rozdrobnić np. nożycami ogrodowymi lub szpadlem.

Co kompostować

niejadalne części warzyw,
obierki i resztki

ogryzki, skórki
i obierki owoców

łupiny orzechów

fusy po kawie
i herbacie

odpady z pielęgnacji
ogrodu, rośliny doniczkowe

skorupki jaj

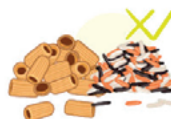
rozdrobniony i delikatny papier
(po uprzednim namoczeniu)

Tylko niewielkie ilości

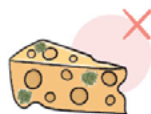

cebule

żywność pochodzenia roślinnego
poddana obróbce termicznej

Czego nie kompostować

produkty mleczne

tłuszcze i oleje

jaja, resztki ryb,
mięso i kości

odchody zwierząt
i ludzi

zgniłe lub porażone
chorobami rośliny

PAMIĘTAJ!

Nawożenie kompostem jest bezpieczne, gdyż nie trzeba martwić się o ewentualne przedawkowanie nawozu i zatrucie roślin – sytuacja ta może mieć miejsce przy stosowaniu nawozów sztucznych.

Popiół z węgla lub koksu zawsze przekazuj do systemu gospodarki odpadami. Nigdy go nie wyrzucaj i nie używaj do kompostowania, ponieważ zawiera on duże ilości szkodliwych substancji, głównie metali ciężkich.

KOMPOSTOWNIK - ZRÓB TO SAM

Zakładanie kompostownika powinno odbywać się od wiosny do jesieni, gdy temperatura jest dodatnia. Jeżeli decydujemy się na jego budowę, najlepiej przygotować od razu 2 komory o szerokości 1 metra. Posiadanie dwóch komór pozwoli korzystać z jednej, a w drugiej gromadzić odpady organiczne. Wystarczy około 4-5 m² zacisznej (osłoniętej od wiatru), częściowo zacienionej części ogrodu. Wskazane jest, aby kompostowany materiał miał bezpośredni kontakt z podłożem.

Kompostownik najlepiej spełnia swoją rolę gdy umożliwia dobre wietrzenie masy kompostowej, odprowadzanie nadmiaru wilgoci, łatwe nawilżanie oraz dostępność, dlatego szerokość i wysokość stosu powinna wynosić 1 metr. Długość dobieramy do naszych potrzeb. Na dnie kompostownika układamy gałązki uzyskane podczas przycinania drzew i krzewów w ogrodzie, które zapewnią przepływ powietrza między podłożem, a masą odpadową w początkowej fazie rozkładu. W kolejnej fazie ulegną one rozkładowi.

Prosty kompostownik można wykonać z czterech wbitych w ziemię, okorowanych i zaizolowanych żerdzi o grubości około 7 cm.

W miarę napełniania przestrzeni, na przemian układamy belki poziome. Między deskami pozostawiamy wąskie szpary, tak by powietrze miało dostęp do każdej z warstw przemy.

Do budowy kompostownika wykorzystujemy jedynie drewno. Jest on całkowicie rozbielany, co ułatwia wykorzystanie uzyskanego nawozu.

Dobre rady na bioodpady

Zapach

Kompost zawsze wydziela swoisty zapach i jeśli zaczyna on przeszkadzać oznacza to że proces kompostowania przebiega nieprawidłowo.

Kwaśny zapach świadczy o tym, że kompost jest zbyt mokry i przez to słabo przewietrzany - należy dodać suszu (trocin, słomy bądź siana i przemieszać masę kompostową).

Zapach amoniaku oznacza, że w kompostowniku jest za dużo wilgotnych odpadków kuchennych lub ogrodowych bogatych w azot - należy dodać uboższego w składniki azotowe suszu (słoma, siano, trociny, itp.)

Bardzo użytecznym krzewem jest **bez czarny** (*Sambucus nigra* L.), bowiem doskonale pochłania zapachy powstające podczas kompostowania.

Gryzonie

Przyciągają je tylko świeże odpady, więc wymieszanie nowej warstwy ze starą i odpowiednie dozowanie suszu, przyspieszy rozkład i zabezpieczy kompostownik przed gryzoniami i innymi zwierzętami.

Pleśń

Pojawienie się pleśni nie jest poważnym błędem, zdarza się gdy kompost pozostawiony był w spokoju przez kilka dni. Należy dbać o to, aby kompostownik miał stałe dostawy odpadów i aby nie był zbyt wilgotny.

Muchy

Pojawiają się w świeżo składowanych odpadach (szczególnie w resztkach kuchennych), po wzroście temperatury kompostu podczas rozkładu (temperatura masy kompostowej w kompostowniku osiąga do 80°C), muchy powinny zniknąć. Górną warstwę kompostownika można poleć gorącą wodą, ewentualnie zakryć dokładnie świeże odpady.

Jak przygotować KOMPOST

1

Wybierz dobre miejsce

Kompostownik najlepiej umieścić w suchym, zacienionym miejscu w pobliżu źródła wody. Idealna szerokość i wysokość to 1m.

2

Dodaj odpowiednie składniki

Odpowiednie składniki to brązowe (zawierają węgiel) i zielone (zawierają azot) części roślin.

3

Jeśli potrzeba dodaj wody

Upewnij się, że stos jest wilgotny ale nie mokry (jak wyciśnięta gąbka)

4

Przemieszczaj składniki

Obracanie mieszanki kompostowej pomaga dobrze ją napowietrzyć, co przyspiesza proces kompostowania.

5

Poczekaj chwilę

Kiedy kompost przestaje wydzielać ciepło i staje się suchy, brązowy i kruchy, jest w pełni gotowy do użytkowania ogrodu

PAMIĘTAJ!

- Kompostownik nie powinien być zbyt wysoki, ponieważ od czasu do czasu należy przemieszczać masę kompostową, a dostęp do niej jest tylko od góry.
- Nakryj kompostownik pokrywą (każdą komorę oddzielnie). Sprawi to, że kompost szybciej się nagrzeje, a materiał w nim umieszczony prędzej się rozłoży.
- Dobrej jakości kompost otrzymuje się po upływie około roku.

BĄDŹ ŚWIADOMY, DZIAŁAJ ZGODNIE Z ZASAD

1. REFUSE ODMAWIAJ

Zrób pierwszy krok w dążeniu do idei „ZERO WASTE” (zero śmieci). Mów „nie” w sytuacji bezsensownego marnowania surowców. Odmawiaj przyjęcia jednorazówki w sklepie. Powstrzymaj osobę roznoszącą ulotki przed wręczeniem Ci papieru, który i tak po chwili trafi do kosza. Dzięki takiej postawie zredukujesz ilość odpadów.

- Miej zawsze przy sobie własną torbę na zakupy, nie zgadzaj się na pakowanie wybranych przez Ciebie produktów do toreb foliowych.
- Odmawiaj przyjęcia ulotek, których nie potrzebujesz.
- Zrezygnuj z wydruku potwierdzającego płatność kartą. Większość banków umożliwia włączenie powiadomień potwierdzających taką operację w wiadomości SMS.

2. REDUCE OGRANICZAJ

Zastanów się czego potrzebujesz i w sklepie wybieraj tylko produkty z listy. Nie kupuj pod wpływem impulsu, gdy znajdziesz coś co Ci się spodoba, albo trafisz na świetną promocję. Zamiast tego zastanów się, czy naprawdę potrzebujesz danego produktu. Często korzystniej będzie go od kogoś pożyczyć lub odkupić.

- Kupując ulubioną kawę na stacji nalej ją do swojego kubka wielokrotnego użytku.
- Nie działaj pod wpływem impulsu, nie daj się skusić na różnego rodzaju „promocje”, by kupić coś czego nie potrzebujesz.
- Idziesz na spacer lub trening? Przygotuj w bidonie wodę lub swój ulubiony napój. Unikniesz kupowania wody w plastikowych butelkach.

3. REUSE UŻYWAJ PONOWNIE

Pamiętaj, że przedmiotom można dać drugie życie. Wiele zepsutych rzeczy można naprawić lub wykorzystać w inny sposób. Jeśli coś po prostu Ci się znudziło, ale wciąż spełnia swoją funkcję, oddaj to lub sprzedaj. Pamiętaj też, że nie wszystko musi być nowe – używane rzeczy w doskonałym stanie można często odkupić za bezcen.

- Spróbuj oddać do naprawy zepsuty sprzęt, zanim zdecydujesz się zakupić nowy. Często przyczyną awarii są drobne i tanie elementy.
- Nieużywane przedmioty sprzedaj lub oddaj tym, którzy mogą ich potrzebować.
- Stare tekstylia mogą posłużyć jako ściereki, a niemodne ubrania często daje się łatwo i kreatywnie przerobić.

4. RECYCLE PRZETWARZAJ

Jeśli nie można czegoś naprawić, ani ponownie wykorzystać, przekazaj to do systemu gospodarki odpadami. Segregowanie odpadów jest niezwykle istotnym elementem całego procesu recyklingu, ponieważ tylko w ten sposób da się odzyskać i ponownie wykorzystać wiele cennych surowców.

- Przygotuj domowe „centrum segregacji”, aby efektywnie oddzielać różne frakcje odpadów. Na rynku są dostępne gotowe rozwiązania.
- Przekazuj odpady do systemu gospodarowania odpadami, by mogły trafić do recyklingu.
- Staraj się korzystać z opakowań szklanych, które w 100% nadają się do recyklingu i są bezpieczne dla zdrowia.

5. ROT KOMPOSTUJ

Jeżeli masz możliwość założenia kompostownika - zrób to. Oszczędzisz na opłacie za odbiór i zagospodarowanie odpadów, a do tego wyprodukujesz najlepszy, nawóz dla swojego ogrodu. Jeżeli nie masz takiej możliwości, zbieraj bioodpady selektywnie i przekazuj je do systemu gospodarki odpadami.

- Zbieraj selektywnie odpady biodegradowalne. Ograniczysz masę odpadów zmieszanych.
- Jeżeli masz taką możliwość kompostuj bioodpady we własnym zakresie lub przekazuj je do systemu gospodarowania odpadami.
- Pamiętaj o tym, aby nigdy nie zanieczyszczać frakcji bio odpadami odzwierzęcymi (kości, mięso, kawałki nieoprawionych zwierząt ze skórą), ponieważ stanowią one poważne zagrożenie sanitarne.

6. RESTORE PRZYWRACAJ

Budowa domów, infrastruktury miejskiej i innych obiektów prowadzi do utraty cennych terenów naturalnych, takich jak lasy, łąki czy siedliska dzikich zwierząt. Dodaj do pięciu zasad „ZERO WASTE” przywracanie strat środowisku naturalnemu, aby zachować równowagę ekologiczną.

- Jeżeli masz taką możliwość, sadź drzewa i krzewy. Rośliny pochłaniają dwutlenek węgla i oczyszczają powietrze.
- Pamiętaj, że obecność roślin w otoczeniu budynku pozwoli obniżyć temperaturę powietrza i zapobiega powstawaniu tzw. wysp ciepła.
- Aktywnie uczestnicz w organizowanych lokalnych akcjach sadzenia drzew.

ŁODÓWKA – JAK NIE MARNOWAĆ ŻYWNOSCI

PÓŁKA GÓRNA (8°C)

Miejsce przeznaczone na przetwory w słoikach (dżemy, powidła, kiszonki), mleko, śmietana, kefiry i jogurty.

Na górnej półce można też przechowywać ciasta i torty, które wymagają delikatnego schłodzenia.

PÓŁKA ŚRODKOWA (ok. 4-7°C)

Idealne miejsce na produkty o krótkiej dacie trwałości: wędliny, sery i twarogi, a także resztki przyrządzonych posiłków.

PÓŁKA DOLNA (KOMORA ZERO) (2°C)

Najniższa półka służy do przechowywania surowych mięs i ryb. Temperatura w tym miejscu wynosi ok. 2°C, jest więc na tyle niska, aby spowolnić rozwój szkodliwych drobnoustrojów.

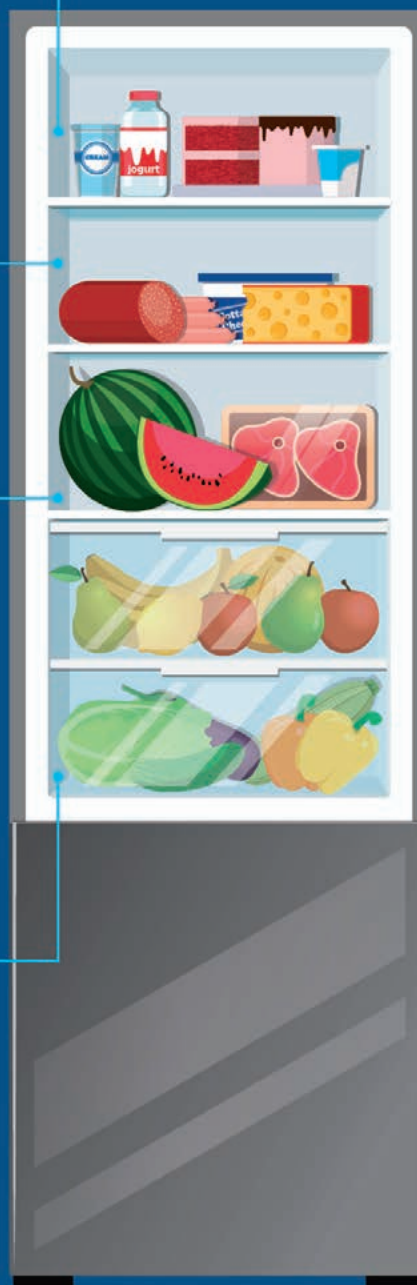
Świeże mięsa i ryby należy przechowywać z dala od innych surowych produktów – najlepiej w szczelnych pojemnikach lub zawinięte w pergamin.

Nowoczesne lodówki posiadają komorę zero, czyli dodatkową szufladę na mięsa i ryby, w której panuje temperatura od 2 do -1°C.

DOLNE SZUFLADY (ok. 7-10°C)

Dzięki panującej w tym miejscu wysokiej wilgotności szuflady są przeznaczone do przechowywania warzyw i owoców, oraz serów dojrzewających.

Przed włożeniem owoców i warzyw do lodówki należy koniecznie wyjąć je z plastikowych opakowań. Folia hamuje przepływ powietrza, przez co żywność szybciej psuje się i traci walory smakowe. Ponadto w warunkach beztlenowych następuje przemiana azotanów w niebezpieczne dla zdrowia azotyny.

PÓŁKI NA DRZWIACH (ok. 8-13°C)

Półki na drzwiach są nie tylko najcieplejszym miejscem w lodówce, ale także najbardziej narażonym na wahania temperatur.

Służą do przechowywania produktów używanych na co dzień lub wymagające delikatnego schłodzenia: oleje roślinne, otwarte sosy, napoje alkoholowe, masło, słoiki z przetworami, soki w kartonach, butelki z sosami (np. ketchup, majonez). Na drzwiach lodówki znajduje się często także pojemnik na jajka.

Każdego dnia nasze nawyki determinują szereg decyzji, stanowiących o tym, czy jesteśmy rzeczywiście ukierunkowani na ochronę środowiska, czy tylko jesteśmy eko, bo taka jest moda. Chcąc być naprawdę eko, oprócz segregowania odpadów, powinniśmy codziennie kierować się kilkoma kluczowymi zasadami.

Wybieramy produkty wytworzone z odzyskanych w recyklingu surowców. Wpływamy tym samym na wzrost popytu i zachęcamy producentów do wykorzystywania surowców wtórnych.

Kupujemy tylko tyle, ile jest nam naprawdę potrzebne. Tą regułą powinniśmy się kierować szczególnie w kontekście zakupów żywności.

Jeżeli to możliwe, wybieramy opakowania szklane. Są bezpieczne dla naszego zdrowia i w 100% podlegają recyklingowi.

Unikamy produktów pakowanych w wiele warstw. Sztandarowym przykładem wielokrotnego pakowania produktów są pasty do zębów. Większość past do zębów, oprócz oczywistego opakowania w formie tubki, jest sprzedawana w dodatkowym, zupełnie zbędnym kartoniku.

Na zakupy wybieramy się z torbą wielokrotnego użytku. Unikniemy konieczności zakupu w sklepie jednorazowych reklamówek, które szybko stają się odpadem.

Zawsze, jeżeli to możliwe, zgniatajmy lub składajmy opakowania przed ich wyrzuceniem do pojemnika. Ograniczając objętość opakowań, przyczyniamy się do wzrostu efektywności transportu odpadów. Dotyczy to w szczególności butelek PET.

Powyższe reguły są proste w realizacji i nie nastroczają zbyt wielu problemów. Jeśli postanowimy się nimi kierować, mogą zdecydowanie poprawić efektywność systemu gospodarowania odpadami.

Zmiany w systemach gospodarowania odpadami, zainicjowane nowelizacją Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które wdrażane są od połowy 2013 roku, dotyczą także funkcjonowania Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

PSZOK to miejsce, w którym mieszkańcy Gminy objęci systemem gospodarowania odpadami mogą, w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, oddać odpady zebrane w sposób selektywny: papier, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, odpady zielone (stanowiące części roślin pochodzące z przydomowych ogrodów), zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne, meble, drobny gruz, zużyte opony.

Pamiętajmy, że Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych jest miejscem funkcjonującym według określonych reguł. Regulamin PSZOK-u określa w szczególności zasady, jakimi powinni się

kierować mieszkańcy, dostarczając do niego odpady różnych frakcji. Weryfikacji odpadów przyjmowanych do PSZOK dokonuje upoważniony pracownik. Mieszkańcy zobowiązani są do bezwzględnego przestrzegania regulaminu i poleceń pracownika PSZOK-u.

Odpady, które przekazujemy, muszą być posegregowane i nie mogą być zmieszane lub zanieczyszczone innymi odpadami. Należy przy tym zwrócić uwagę, by jakiegokolwiek odpady płynne, które przekazujemy do PSZOK-u, znajdowały się w dobrze opisanych i niecieknących pojemnikach. Jeszcze lepiej, gdy będą to pojemniki oryginalne. Pracownik odpowiedzialny za ich przyjęcie musi mieć możliwość określenia, co się w nich znajduje.

W przypadku, gdy dostarczone odpady będą znajdować się w nieuszczelnionych, ciekących pojemnikach, obsługa PSZOK-u ma prawo odmówić ich przyjęcia.

Odpady przyjmowane w PSZOK:

- papier i tektura, opakowania z papieru i tektury, tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, metale, opakowania z metali oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- szkło oraz opakowania ze szkła,
- bioodpady,
- odpady niebezpieczne,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek
- odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych,
- zużyte opony,
- tekstylia i odzież.

Lokalizacje PSZOK:

- Stacja przeładunkowa Kośmidry
Gmina Gołdap
- Stacja przeładunkowa Olecko
Gmina Olecko
- Stacja przeładunkowa Biała Piska
Gmina Biała Piska
- ZUO w Siedliskach k/Elku.

PSZOK nie przyjmuje odpadów zmieszanych, niepodlegających segregacji, części samochodowych i odpadów pochodzących z działalności gospodarczej.

Mobilne Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych umożliwiają wygodnie przekazanie odpadów, które nie mogą trafić do zwykłych pojemników na śmieci.

Czym jest mobilny PSZOK?

Mobilny PSZOK to specjalnie wyposażony pojazd, który regularnie odwiedza różne miejscowości na terenie Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna”. Jego celem jest zbiórka odpadów problemowych, niebezpiecznych oraz biodegradowalnych.

Dzięki Mobilnym Punktom Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych mieszkańcy mogą łatwo pozbyć się odpadów, bez konieczności odbywania dalekich podróży do punktów stacjonarnych.

Dlaczego warto korzystać z mobilnego PSZOK?

- **Wygoda i dostępność:** Mobilne PSZOK-i docierają do wyznaczonych miejscowości zgodnie z harmonogramem, który jest dostępny na stronie internetowej PGO „Eko-MAZURY”.
- **Bezpieczeństwo i ekologia:** Przekazując odpady do mobilnego PSZOK-u, masz pewność, że zostaną one odpowiednio przetworzone lub unieszkodliwione, minimalizując ryzyko dla środowiska.
- **Edukacja i świadomość:** Korzystając z mobilnych PSZOK-ów, uczysz się odpowiedzialnego zarządzania odpadami i przyczyniasz się do ochrony środowiska w swojej gminie.

Jakie odpady zbiera mobilny PSZOK?

W Mobilnym PSZOK-u możesz bezpłatnie pozostawić następujące frakcje odpadów komunalnych:

- **odpady niebezpieczne**
(przeterminowane leki, baterie i akumulatory, żarówki i świetlówki),
- **elektroodpady**
(sprzęt elektroniczny, małe AGD),

- **odpady problemowe**
(tekstylia, odzież, zużyte opony),
- **odpady biodegradowalne**
(kuchenne i zielone),
- **odpady opakowaniowe**
(metale i tworzywa sztuczne, papier, szkło).

Jak skorzystać z mobilnego PSZOK-u?

- **Sprawdź harmonogram** wizyt mobilnego PSZOK-u na stronie internetowej PGO „Eko-MAZURY” lub w lokalnych mediach.
- **Przygotuj odpady**, upewniając się, że są odpowiednio posegregowane i zabezpieczone do transportu.
- **Przynieś odpady** do wyznaczonego punktu zbiórki w dniu wizyty mobilnego PSZOK-u.
- **Skorzystaj z pomocy obsługi PSZOK**, która udzieli wszelkich niezbędnych informacji i pomoże w przekazaniu odpadów.

Zadbajmy razem o czystą i zdrową Gminę!

Uruchomienie usługi mobilnych PSZOK-ów to kolejny krok w kierunku lepszego zarządzania odpadami i ochrony naszego środowiska. Dzięki Twojemu zaangażowaniu możemy wspólnie tworzyć czystsze, zdrowsze i bardziej zrównoważone miejsce do życia.

Dołącz do nas i korzystaj z usług mobilnego PSZOK-u!

ZASADY SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW

Tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych

siatki, torebki, worki foliowe

butelki plastikowe

plastikowe opakowania po środkach czystości i kosmetykach

plastikowe zakrętki

opakowania po produktach spożywczych

plastikowe doniczki

folie i styropian opakowaniowy

Odpady opakowaniowe powinny być opróżnione z zawartości i zgniecione

Metale i opakowania wielomateriałowe

puszki po konserwach, metalowe opakowania

puszki po napojach

metalowe zakrętki, korki i kapsle

opakowania z folii aluminiowej

opakowania Tetra Pak np. po napojach i mleku

opakowania po kawie, słodyczach, chipsach itp.

Papier i opakowania z papieru/tekstury

gazety

papier szkolny i biurowy

książki i zeszyty (bez foliowanych okładek)

koperty

papier pakowy i dekoracyjny

opakowania z tekstury

tekturowe rolki
kartony

Opakowania kartonowe powinny być złożone
Papier powinien być suchy i niezatłuszczony

Opakowania szklane

butelki szklane po napojach i żywności (ze szkła barwionego i bezbarwnego)

słoiki szklane po napojach i żywności (ze szkła barwionego i bezbarwnego)

szklane opakowania po kosmetykach, perfumach (ze szkła barwionego i bezbarwnego)

Opakowania szklane powinny być opróżnione z zawartości i pozbawione nakrętek

Odpady ulegające biodegradacji

skoszona trawa

liście

gałązki krzewów

rośliny doniczkowe i kwiaty

kwiaty ogrodowe

obierki, skórki, ogryzki, zgnite owoce

łupiny orzechów

skorupki jaj

Do pojemnika (worka) brązowego powinny trafić tylko odpady kuchenne

Zabudowa jednorodzinna
Zabudowa wielorodzinna

NIE WRZUCAMY

zabawek wielomateriałowych, butelek i pojemników z zawartością, baterii, opakowań po niebezpiecznych środkach chemicznych, strzykawek, pianki budowlanej, folii budowlanej, tapicerki,

paragonów, kalki, papieru lakierowanego, foliowanego, papieru zatłuszczonego, worków po cementie i zaprawach, tapet, zużytych torebek z herbaty, artykułów higienicznych,

lustro, szklę, porcelanę, ceramikę, żarówek, świetlówek, termometrow, szkła żaroodpornego, żelczy, szkła gospodarczego (masek, talerzy), artykułów wykonanych z polimeru szkła z innymi materiałami (np. szkła zbrojonego),

ziemi, popiołów, gruzu, artykułów higienicznych, odpadów kuchennych pochodzenia zwierzęcego, płynnych lub twardych resztek, woreczków foliowych po kaszy i ryżu, odchodów zwierzęcych.

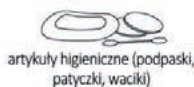
Odpady pozostałe po segregacji

szkło stołowe, kryształy, fajans i porcelana

resztki mięsa i kości

artykuły higieniczne (podpaski, patyczki, waciki)

resztki ryb i owoców morza

rękawiczki ochronne gumowe lub lateksowe

zabrudzony i tłusty papier

torebki z herbatą, filtry po kawie

zużyte ręczniki papierowe i serwetki

resztki kuchenne (płynne lub tłuste)

tubki po pastach

pieluchy jednorazowe

resztki świec

odchody zwierząt domowych

zimny popiół

Do pojemnika czarnego powinny trafiać tylko odpady, które nie są objęte segregacją

Wystudzony popiół należy gromadzić w workach (szarych) i przekazywać do PSZOK

przeterminowanych leków, baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, świetlówek, żarówek i innych źródeł światła, mebli i odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz innych odpadów zbieranych selektywnie.

Odpady wielkogabarytowe, poromontowe i tekstylia

meble

plastikowe krzesła i stoliki

materace, kołdry i poduszki

dywany, wykładziny

opony samochodów osobowych (w ilości dopuszczalnej limitem*)

stare rowery, wózki dziecięce

odpady budowlane i rozbiórkowe

ZSEE (sprzęt elektroniczny i elektryczny)

sprzęt RTV i AGD

drobny sprzęt AGD

sprzęt komputerowy

telefony komórkowe

zegarki

kable i przewody elektryczne

zabawki elektroniczne i elektryczne

Odpady niebezpieczne

baterie i akumulatory

przeterminowane leki (specjalny pojemnik w aptece)

zużyte oleje i smary

farby, lakiery i kleje

substancje chemiczne

lampy rtęciowe, świetlówki

rozpuszczalniki i roztworzyalniki

impregnowane drewno

Nie należy samodzielnie demontować urządzeń elektrycznych przed ich przekazaniem do systemu.

PAMIĘTAJ
Niektóre odpady mogą być przyjmowane w PSZOK tylko do określonego w regulaminie limitu.

PAMIĘTAJ
Odpady zawierające azbest odbierane są wyłącznie przez wyspecjalizowane firmy utylizacyjne.

zniszczona odzież, tekstylia i buty

INDEKS ODPADÓW

Prawidłowo prowadzona selektywna zbiórka odpadów decyduje o sukcesie systemu gospodarowania odpadami. To, czy i jak segregujemy odpady, rzutuje nie tylko na koszty obsługi całego systemu, ale przede wszystkim na ilość i jakość surowców trafiających do ponownego wykorzystania.

Poniższy indeks zawiera alfabetyczny wykaz szerokiej gamy odpadów, z którymi można zetknąć się w każdym gospodarstwie domowym. Obok nazw odpadów wskazane zostały także informacje o ich typie oraz wskazówki pomocne w ich prawidłowym zagospodarowaniu.

RODZAJ ODPADU

Nadaje się do recyklingu

Przedmiot wykonany z materiału, który może zostać wykorzystany w recyklingu.

Odpady niebezpieczne

Odpad podlega specjalnej zbiórce. Nie wyrzucać do zwykłych pojemników na odpady.

Zużyty Sprzęt Elektryczny i Elektroniczny

Nie wyrzucać do zwykłych pojemników na odpady. Należy przekazywać do punktów zbiórki.

Odpady budowlane i rozbiórkowe

Nie wyrzucać do zwykłych pojemników na odpady. Należy dostarczać do PSZOK lub zamówić kontener.

Odpady biodegradowalne

Zaleca się kompostowanie wskazanych odpadów we własnym zakresie.

Odpady wielkogabarytowe

Nie wyrzucać do zwykłych pojemników na odpady. Są odbierane w PSZOK lub w trakcie zbiórek mobilnych.

Inne odpady

Odpady, których nie daje się jednoznacznie przypisać do żadnej z pozostałych grup.

WSKAZÓWKI SEGREGACJI

Pojemnik na szkło

Przeznaczony do gromadzenia wyłącznie szklanych opakowań (butelek, słoików oraz opakowań po kosmetykach).

Pojemnik na tworzywa sztuczne i metale

Przeznaczony do gromadzenia przedmiotów i opakowań wykonanych z plastiku, metalu oraz opakowań wielomateriałowych.

Pojemnik na papier

Przeznaczony do gromadzenia przedmiotów i opakowań wykonanych z papieru lub tektury.

Pojemnik na odpady biodegradowalne

Przeznaczony do gromadzenia odpadów zielonych i wybranych odpadów kuchennych.

Pojemnik na odpady zmieszane

Przeznaczony do gromadzenia odpadów pozostałych po segregacji, które nie nadają się do przetworzenia.

Pojemnik metalowy na popiół

Przeznaczony do gromadzenia popiołów, w przypadku gdy jest on odpadem zbieranym selektywnie.

Specjalny pojemnik

Specjalnie oznakowany pojemnik dedykowany zbiórce określonych odpadów (np. specjalny pojemnik w Apteczce na przeterminowane leki).

PSZOK

Odpad można dostarczyć do PSZOK lub oddać w PSZOK mobilnym podczas zbiórki jeśli jest on zbierany mobilnie.

Punkt sprzedaży

Odpad można pozostawić w punkcie sprzedaży przy zakupie nowego sprzętu tego samego rodzaju.

Mobilna zbiórka odpadów

Odpad jest odbierany w trakcie zbiórek mobilnych. Nie wystawiać odpadów poza terminami zbiórek.

Odpady szkodliwe

Odpad jest usuwany po wcześniejszym zgłoszeniu wyłącznie przez wyspecjalizowane podmioty.

A

AGD drobne			
AGD duże			
Agrafka			
Akumulator samochodowy			
Akumulator (bateria)			
Antena satelitarna (talerz)			
Aparat fotograficzny			
Armatura łazienkowa/kuchenna			
Artykuły higieniczne			
Azbest, odpady zawierające azbest (np. eternit)			

B

Balonik dmuchany			
Balon do wina			
Bandaż (zużyty opatrunek)			
Bateria łazienkowa (armatura)			
Bateria alkaliczna			
Bateria litowa			
Bateria srebrna (guzikowe)			
Benzyna do zapalniczek (w oryginalnym opakowaniu)			
Benzyna ekstrakcyjna (do czyszczenia)			
Bezpiecznik (osprzęt elektryczny)			
Bidon metalowy			
Bidon plastikowy			
Bindownica (laminator lub kopiarka)			
Blacha metalowa			
Blistry po tabletkach (puste)			
Blistry z tabletkami			
Boazeria			
Bombka choinkowa			
Brodzik (wanna, kabina prysznicowa)			

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Butelka dziecięca plastikowa		
Butelka plastikowa po chemii gospodarczej		
Butelka plastikowa po napojach		
Butelka plastikowa po olejach spożywczych		
Butelka szklana po napojach		
Butelka szklana po olejach spożywczych		
Butla gazowa (pusta)		
Buty		

C

Celofan (folia)		
Ceramika		
Cerata		
Chemikalia w oryginalnych opakowaniach		
Chleb (pieczywo)		
Chłodziarka (lodówka, sprzęt AGD)		
Choinka naturalna		
Choinka sztuczna		
Chusteczka higieniczna		
Chusteczka nawilżająca		
Chwasty		
Ciśnieniomierz elektroniczny		
Czajnik elektryczny		
Części samochodowe		

D

Dachówka		
Deska do krojenia drewniana		
Deska do krojenia plastikowa		
Deska do krojenia szklana		
Deska drewniana (boazeria, parkiet, płyty meblowe)		
Detergent w oryginalnym opakowaniu		
Dezodorant opróżniony (spray)		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Dętka rowerowa		
Długopis		
Doniczka ceramiczna		
Doniczka plastikowa		
Drewno (boazeria, parkiet, płyty meblowe)		
Drukarka (sprzęt komputerowy)		
Drut (drobny złom)		
Drut kolczasty (ogrodzenia, płoty, bramy)		
Drzwi (stolarka otworowa)		
Dysk zewnętrzny HDD, SDD (drobny sprzęt elektroniczny)		
Dywan, wykładzina		

E

Elektryczna szczoteczka do zębów	 	
Elektryczna lub elektroniczna zabawka		
Elektryczny przyrząd medyczny	 	
Elektryczny podgrzewacz wody		
E-papieros (drobna elektronika)		
Eternit (azbest)		
Europaleta		

F

Faks, skaner		
Farby w oryginalnych opakowaniach		
Felgi samochodowe bez opon		
Filc budowlany, materiały izolacyjne		
Filc w małych kawałkach		
Filtr do kawy z fusami		
Filtr olejowy, części samochodowe		
Filtr powietrza samochodowy		
Flamastry, pisaki		
Folia (bąbelkowa, zwykła, stretch)		
Folia aluminiowa		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Folia na dokumenty, skoroszyty plastikowe		
Fotelik samochodowy		
Fusy po herbacie, kawie		

G

Gałęzie drzew i krzewów		
Garnek metalowy		
Gaśnica		
Gazeta		
Gąbka (art. higieniczny)		
Glazura		
Grill stalowy		
Gruz budowlany		
Grzejnik elektryczny		
Guma do żucia		
Gumowe rękawice (guma, lateks)		
Gwoździe (metalowe elementy łączące)		

H

Hamak		
Hulajnoga		
Huśtawka ogrodowa		

I

Igliwie, liście, gałęzie, trawa		
Igła medyczna		
Inhalator (drobny sprzęt medyczny)		
Instrument muzyczny		

J

Jarzeniówka (światłówka energooszczędna)		
Jarzyny, warzywa, oierki gotowane i surowe		

K

Kabel, przedłużacz, osprzęt elektryczny		
Kabina prysznicowa (brodzik)		
Kalka i papier przebitkowy		
Kalosze gumowe		
Kaloryfer		
Kamienie, bruk		
Kamionka, ceramika drobna		
Kanister plastikowy czysty		
Kapsle od butelek, zakrętki słoików		
Karnisz, żaluzja		
Karton po pizzy (niezatłuszczony),		
Kartonik po mleku, przetworach mlecznych i sokach		
Karton, tektura		
Kaseta z tonerem (lub tuszem) do drukarki		
Katalogi, prospekty, ulotki		
Kieliszek szklany		
Kleje i masy budowlane		
Klocki plastikowe		
Klosz ze szkła		
Klucz metalowy (metalowe narzędzia)		
Koc wełniany		
Kołdra, poduszka		
Komputer (sprzęt komputerowy)		
Koperta, koperta z okienkiem		
Kopiarka (ksero)		
Kora drzew, liście, gałęzie, trociny		
Kosz wiklinowy		
Koszulka foliowa do dokumentów		
Koszyczek na jajka (wytłaczanka papierowa)		
Koszyczek na owoce i warzywa (plastikowy)		
Koszyczek po kostce WC		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Kości (w tym resztki mięsa)		
Kredki		
Krzesło (meble)		
Książka		
Kubek ceramiczny		
Kubek papierowy po kawie		
Kubek plastikowy po produktach mlecznych		
Kubel po farbie (opróżniony)		
Kwas w oryginalnym opakowaniu		
Kwiaty cięte, wiązanki		
Kwiaty doniczkowe bez doniczek		
Kwiaty sztuczne		

L

Lakier w oryginalnym opakowaniu		
Laminator		
Lampa fluorescencyjna (światłówka energooszczędna)		
Lampa neonowa (jarzeniówka)		
Lampki choinkowe		
Lek (przeterminowany)		
Lepiszcze, silikon		
Liście, trawa, gałęzie		
Lodówka elektryczna		
Lodówka turystyczna		
Lornetka (drobny sprzęt optyczny)		
Lusterko małe		
Lustro duże		

Ł

Ładowarka do telefonu, zasilacz		
Ławka		
Łóżko		

RODZAJ
ODPADU

WSKAZÓWKI
SEGREGACJI

M

Maść (przeteterminowane lekarstwo)		
Materac dmuchany		
Materac do spania		
Meble		
Menzurka, szkło laboratoryjne		
Mięso, ryby		
Muszla klozetowa		

N

Nabój CO2 pusty (do syfonu)		
Naczynia jednorazowe (plastikowe)		
Naczynia kuchenne duże (metalowe)		
Naczynia kuchenne małe (metalowe)		
Naczynie fajansowe (ceramika drobna)		
Naczynie żaroodporne szklane		
Nafta techniczna w oryginalnym opakowaniu		
Nakrętki z tworzywa sztucznego		
Narty (sprzęt sportowy)		
Narzędzia elektryczne		
Nawozy sztuczne (do zastosowań domowych)		
Niania elektroniczna		
Niedopałki papierosów		

O

Obierki z jarzyn i owoców		
Odchody zwierząt domowych		
Odpady azbestowe, eternit		
Odpady medyczne i weterynaryjne		
Odpady mięsne, kości, ryby		
Odzież (czysta nadająca się do noszenia)		
Odzież zniszczona (nienadająca się do noszenia)		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Okno (stolarka budowlana)		
Okulary		
Olej silnikowy (oraz smary i płyny samochodowe)		
Olej spożywczy (w niecieknących opakowaniach)		
Opakowanie kartonowe		
Opakowanie papierowe po maśle		
Opakowanie plastikowe po chemii gospodarczej		
Opakowanie plastikowe po kosmetykach		
Opakowanie plastikowe po szamponach		
Opakowanie po aerozolu (puste)		
Opakowanie po chipsach		
Opakowanie po dezodorancie (puste)		
Opakowanie po kosmetyku szklane		
Opakowanie po sprężonym powietrzu (puste)		
Opakowanie po tabletkach (blistry)		
Opakowanie szklane po lekach		
Opiekacz, gofrownica (drobne AGD)		
Opona rowerowa		
Opona samochodowa		
Ościeżnica (stolarka budowlana)		
Owoce, odpadki (gotowane i surowe)		

P

Panele, boazeria		
Papa		
Papier brudny, zatłuszczony		
Papier do drukarki		
Papier do pieczenia		
Papier kalkowy		
Papier listowy		
Papier opakowaniowy (szary)		
Papier pergaminowy (tłusty, zabrudzony)		
Papier przebitkowy (samokopiujący)		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Papier ścierny		
Papier termiczny		
Papier z powłoką foliową		
Papierek po cukierku		
Paragon fiskalny		
Parasol ogrodowy		
Parasol ręczny		
Pasek skórzany		
Patyczki higieniczne		
Pestycydy, środki ochrony roślin (do zastosowań domowych)		
Pielucha jednorazowa		
Piłka dmuchana		
Pisaki, flamastry		
Plaster (opatrunek)		
Pluszowa zabawka mała		
Płyta CD/DVD		
Płyta gipsowo-kartonowa		
Płyta gramofonowa, winylowa		
Płytki podłogowe, terakota, glazura		
Podkładka pod myszkę		
Podpaska (osobiste środki higieniczne)		
Podściółka dla kota		
Poduszka		
Pokrywka słoika (metalowa/plastikowa zakrętka)		
Pomadka ochronna		
Pończochy		
Popiół z drewna		
Popiół z węgla kamiennego		
Porcelana, fajans, ceramika		
Pościel		
Pralka (AGD duże)		
Prezerwatywa		
Produkt mleczny przeterminowany		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Prospekt foliowany		
Przedłużacz, kabel, elektro-sprzęt		
Przedmioty gliniane, ceramika		
Pumeks		
Puszka aluminiowa		
Puszka (np. po konserwach, owocach)		
Puszka po aerozolu		
Puszka po karmie dla psa, kota		
Puszka po napoju		
Puszka po oleju, smarze technicznym		
Puszka po paście do butów		

R

Rajstopy		
Rama okienna (stolarka budowlana)		
Reklamówka foliowa		
Resztki farb w oryginalnych opakowaniach		
Resztki jedzenia pochodzenia roślinnego		
Resztki lakieru w oryginalnych opakowaniach		
Resztki mięsa i ryb		
Resztki oleju opałowego		
Resztki tkanin (drobne ścinki)		
Ręcznik kąpielowy		
Ręcznik papierowy		
Rękawice gumowe/lateksowe		
Rękawice z dzianiny		
Roleta okienna, żaluzja		
Rolka po papierze lub ręczniku toaletowym		
Rośliny porażone chorobami		
Rośliny zdrowe		
Rower		
Rozpuszczalniki w oryginalnych opakowaniach		
Rtęć		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Rury miedziane, stalowe		
Rury PCV		
S		
Sedes, muszla klozetowa		
Serwetki papierowe zużyte		
Siatka po owocach (plastikowa)		
Sierść, włosy		
Skarpetki		
Skorupy jajek		
Skórki i obierki po owocach i warzywach		
Skrzynka po napojach (plastikowa)		
Słoik szklany		
Słoma, siano (z przydomowego ogrodu)		
Smartfon, telefon		
Smary, oleje silnikowe		
Smoczek dziecięcy		
Soczewki kontaktowe		
Sprzęt AGD		
Strzykawki jednorazowe		
Styropian budowlany dużego formatu		
Styropian opakowaniowy (małego formatu, np. pojemnik na wynos)		
Suplementy diety (np. witaminy)		
Szczoteczka do zębów (zwykła)		
Szczotka do muszli klozetowej		
Szczotka do włosów		
Szklane opakowania po kosmetykach		
Szklanka		
Szkło ogniotrwałe		
Szkło okienne (szyba)		
Szkło ołowiowo-kryształowe		
Szkło samochodowe		
Szkło wielowarstwowe, klejone		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Szkło zbrojone		
Szmaty		
Sznurek		
Sztuće metalowe		
Sztuće plastikowe		

Ś

Ścierka		
Ścięta trawa, liście, drobne gałęzie		
Ścinki krawieckie drobne		
Ściółka dla gryzoni		
Środki chwastobójcze		
Środki czyszczące		
Środki dezynfekujące		
Środki do czyszczenia metalu		
Środki do czyszczenia piekarnika		
Środki do czyszczenia toalety		
Środki do czyszczenia urządzeń sanitarnych i ich opakowania		
Środki do konserwacji drewna (opakowanie)		
Środki do pielęgnowania posadзки		
Środki do pielęgnowania samochodów		
Środki do przetykania rur spustowych		
Środki do wywabiania plam		
Środki do zwalczania szkodników		
Środki impregnujące (i puszki)		
Środki ochrony nasion		
Środki ochrony roślin (do zwalczania grzybów, owadów)		
Środki odrdzewiające		
Środki odwapniające		
Środki przeciw molom		
Środki przeciw zamarzaniu		
Środki przeciwkorozyjne		
Śrubokręt, narzędzia metalowe		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Śruby, wkręty, gwoździe		
Światłówka energooszczędna		
T		
Tablet, smartfon		
Tabletki (przeterminowane leki)		
Tablica korkowa		
Taboret, krzesło		
Tacka styropianowa		
Tampon (osobiste środki higieniczne)		
Tapeta		
Tapicerka		
Taśma klejąca		
Tektura falista, karton		
Telefon komórkowy		
Telefon stacjonarny		
Telewizor, monitor		
Termometr do mierzenia gorączki (rtęciowy)		
Termometr do mierzenia gorączki elektroniczny		
Termometr do mierzenia temperatury (cieczowy)		
Test ciążowy		
Tłuszcze i smary techniczne		
Toner do drukarki, kserokopiarki		
Torba na zakupy bawełniana		
Torba na zakupy biodegradowalna		
Torba na zakupy papierowa		
Torba na zakupy plastikowa		
Trawa, liście, drobne gałęzie		
Trociny czyste		
Trucizna (np. przeciwko gryzoniom lub owadom)		
Tubka po paście do zębów		
Tubki i puszki po kleju budowlanym		
Tynki (ceramika budowlana)		

U

Ubrania		
Ulotki		
Umywalka		
Urządzenia elektryczne i elektroniczne		

W

Waciki kosmetyczne		
Walizka podróżna		
Wanienka plastikowa		
Wanna, brodzik, kabina natryskowa		
Warzywa, obierki (gotowane i surowe)		
Wata opatrunkowa, bandaże		
Wata szklana, wełna mineralna		
Wentylator, klimatyzator		
Wiaderko metalowe		
Wiaderko plastikowe		
Włosy, sierść		
Worek foliowy		
Worek po cementie		
Worek po nawozie do zastosowań ogrodniczych		
Worek po proszku do prania (pusty)		
Worek z odkurzacza		
Wybielacz		
Wycieraczka gumowa		
Wykładzina podłogowa, dywan		

Z

Zabawka elektroniczna		
Zabawka z metalu		
Zabawka z tworzywa sztucznego		
Zakrętka z tworzywa sztucznego		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Zakrętka metalowa		
Zapalarka iskrowa elektroniczna		
Zapalniczka		
Zapałka		
Zasilacz (sprzęt elektryczny i elektroniczny)		
Zasłona, firana		
Zegarek elektroniczny		
Zegarek mechaniczny		
Zeszyty, notesy, książki		
Ziemia z doniczek		
Zioła		
Zlew		
Złom elektryczny i elektroniczny		
Znicze z woskiem		
Zużyta bateria, akumulator		

Ż

Żaluzje, rolety		
Żarówka energooszczędna (światłówka)		
Żarówka LED		
Żarówka zwykła, żarowa		
Żarówka/lampa rtęciowa		
Żelazko, czajnik, prasownica		
Żwirek dla kota		
Żywność przeterminowana		

Podstawa Prawna

Niniejszy poradnik zawiera zalecenia segregacji odpadów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 roku w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

Rozporządzenie to zawiera wyłącznie minimalne wymagania, natomiast systemy gospodarki odpadami komunalnymi, organizowane przez gminy, mogą różnić się w szczegółach i modyfikacjach ukierunkowanych na możliwości oraz wymagania lokalnych instalacji.

W przypadku wątpliwości, należy zapoznać się z zapisami regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie, uchwalonego przez radę gminy, lub skonsultować się z gminą.

Segregując odpady
chronimy naszą przyszłość

Dołącz do nas!

Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami
„Eko-MAZURY” Sp. z o.o.
Siedliska 77, 19-300 Elk
tel. 87 629 15 00, 87 621 01 01
fax. 87 610 20 60

